Fjernelse af livmoderen (hysterektomi)

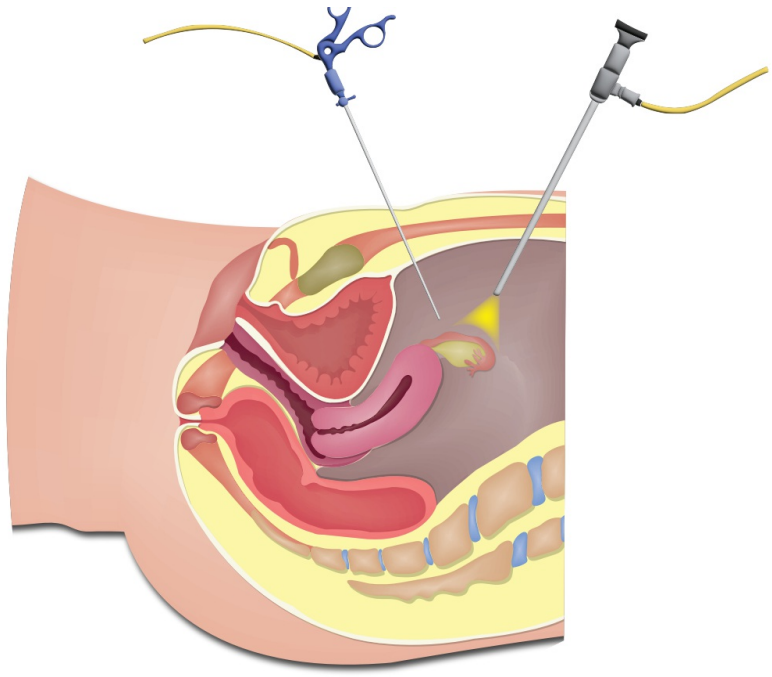
Forundersøgelse

Fjernelse af livmoderen kan være nødvendigt ved større muskelknuder, smerter eller blødningsforstyrrelser som ikke kan behandles på anden vis. Ved forundersøgelsen foretages en grundig undersøgelse og du orienteres om mulige metoder. Der aftales også om operationen skal omfatte æggeledere og æggestokke samtidigt (afhængig af alder og underlivssygdom). Operationen foregår i fuld bedøvelse og suppleres med lokalbedøvelse. Erfaring viser, at patienter har det meget bedre umiddelbart efter operationen, hvis livmoderen er fjernet ved kikkertoperation, hvilket er vores foretrukne metode.

Operationsmetoder

TLH - Total laparoskopisk hysterektomi

Livmoderen og livmoderhalsen fjernes via kikkertoperation. Skedetoppen syes indefra. Ved indgrebet indføres et tyndt rør indeholdende en kikkert (laparoskop) gennem et lille hul vednavlen, og efter indblæsning af luft (kultveilte) kan man få overblik over livmoderen, æggestokke, æggeledere og andre bug-organer. Hjælpeinstrumenter indføres gennem små åbninger ved hårgrænsen. Livmoder, livmoderhals, æggeledere og evt æggestokke fjernes igennem skeden.
I nogle tilfælde vil man vælge at efterlade livmoderhalsen. I så fald vil livmoderen blive fjernet gennem et lille snit i bugvæggen.

Abdominal hysterektomi (åben metode)

Den traditionelle "gammeldags" operation, hvor livmoderen bliver fjernet via et bikinisnit på maven. Denne metode anvendes, når ingen af de øvrige metoder kan anvendes (bl.a. ved store muskelknuder).

Skal æggeledere og æggestokke fjernes samtidig

Når livmoderen fjernes, mister æggelederne deres funktion, og vi anbefaler derfor normalt, at de også fjernes samtidig. Æggestokkene fjernes normalt ikke, medmindre der er en specifik aftale om det. Hvis du ikke er i overgangsalderen eller tæt derpå, er det klogt at lade æggestokkene blive tilbage for at bevare hormonbalancen uændret.

Forberedelse

Du skal fjerne behåringen i det område du skal opereres. Der skal barberes i området fra skambenet og ned på de ydre skamlæber. Barberingen må først foretages på selve operationsdagen og skal foretages med en elektrisk barbermaskine, hårklipper eller saks. Hårene må maks. være 1 cm lange. Du må ikke bruger skraber. Hvis du jævnligt fjerner behåringen med skraber, skal du undgå dette i en uges tid før operationen.

På operationsdagen

Det anbefales at spise let kost evt. flydende døgnet før operationen, så tarmene fylder mindst muligt under indgrebet.
Du møder fastende på operationsdagen, og de fleste udskrives senere samme dag. Efter operationen kan der være smerter og kvalme. Plejepersonalet vil være til rådighed og behjælpelig med smerte- og kvalmestillende medicin efter behov. Du vil i løbet af et par timer få hjælp til at komme ud af sengen.

Råd og vejledning efter udskrivelsen

Huden syes med tråde, der skal fjernes efter 7-10 dage hos egen læge. Ved åben operation lukkes huden med metalclips, der skal fjernes efter 7-10 dage hos egen læge. Plastrene må fjernes 48 timer operationen, hvis såret er tørt. Man må regne med sygemelding i 4 - 6 uger afhængig af operationsmetode, dit arbejde og din alder. Man kan i løbet af de første par uger gradvist genoptage de hjemlige aktiviteter. Du skal tage den med ro den første uges tid efter operationen. Det er almindeligt at føle sig træt de første uger efter operationen. Du bør undgå at løfte tunge ting (max. 10 kg) de første 4 - 6 uger. Sport såsom løb, fitnesscenter m.m. må genoptages efter 6 uger. Du må meget gerne gå ture.
Bækkenbundstræning og knibeøvelser anbefales umiddelbart efter operationen. Du må gerne tage brusebad, men må først tage karbad og svømme, når du ikke længere bløder fra skeden.

Smerter

Du kan være øm i maven de første uger efter operationen. Det er vigtigt, at du tager den anbefalede smertestillende medicin. Du får udleveret smertestillende ved udskrivelsen til de første dage efter operationen samt recepter. Hvis livmoderen er fjernet ved bikinisnit, så har man ofte specielt ondt i maven de første par dage efter operationen, og derfor behov for regelmæssig smertestillende medicin. Efter kikkertoperation kan der være trykken under ribbenene samt i skuldrene som følge af den indblæste luft. Disse gener svinder i reglen hurtigt i løbet af et par dage. Du kan have lidt blødning fra skeden de første uger og herefter brunligt udflåd i op til 3-4 uger efter operationen. Når såret i toppen af skeden falder af efter ca. 10 dage, kan der komme lidt frisk blødning. Du må ikke bruge tampon, så længe der er blødning. Vi anbefaler, at du bruger hygiejnebind.

Mave-tarm funktionen

De første dage efter operationen har du sandsynligvis ikke afføring og kan føle dig noget oppustet i maven. Hvis du drikker rigelig væske, spiser fiberrigt og bevæger dig, kommer der hurtigere gang i maven. Du vil under indlæggelsen få tablet Magnesia, og det anbefaler vi, at du fortsætter med indtil der er regelmæssig og lind afføring. Desuden er det vigtigt for sårhelingen og mavetarmfunktionen at du spiser protein- og fiberrigt.

Komplikationer

De hyppigste komplikationer ved fjernelse af livmoderen er betændelse. Derfor giver vi altid antibiotika under operationen for at minimere risikoen for betændelse efterfølgende. Blødning under operationen kan forekomme. Det er yderst sjældent nødvendigt at give blodtransfusion. For at forebygge blodpropper, får du blodfortyndende medicin nogle timer efter operation. Smerter efter operationen er almindeligt. Hvis du ikke er ordentligt smertedækket, er det vigtigt, at du kontakter os.
I sjældne tilfælde kan der opstå skade på tarmen, blæren eller urinlederne under operationen. De fleste skader bliver rettet op på under operationen, men yderst sjældent kan enkelte skader kræve indlæggelse på et andet hospital med specialiserede kompetencer.
Selvom operationen på forhånd er planlagt til at blive udført ved kikkertoperation, så kan det i sjældne tilfælde (< 1%) være nødvendigt at ændre til et bikinisnit under operationen. Smerter ved samleje kan nogle gange opstå efter fjernelse af livmoderen (hos 2-5%). Det kan skyldes arvæv ved syningen i toppen af skeden og vil oftest forsvinde igen.

Hvis der opstår problemer

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis der opstår problemer. Ligeledes skal du kontakte os, hvis der kommer kraftig blødning fra skeden, hvis du får tiltagende smerter eller hvis du får feber eller tegn på betændelse.

Kontrol

Du skal ikke til kontrol efter operationen, medmindre du føler behov for dette.
Det fjernede væv sendes til undersøgelse, og du får skriftlig besked cirka 1 uge efter indgrebet.